

A Pécsi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság

Bhar.II.52/2022/10. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2023. évi január hó 30. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A harmadfokú bíróság a rágalmazás vétsége miatt **Terhelt1** ellen indult büntetőügyben a Zalaegerszegi Törvényszék 1.Bf.52/2022/5. számú végzését helybenhagyja.

I n d o k o l á s

- [1] A Nagykanizsai Járásbíróság a 2022. január 10-én kelt 4.B.27/2021/21. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 226. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő rágalmazás vétsége miatt 120 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, oly módon, hogy az egy napi tétel összegét 1.000 forintban határozta meg. Az így kiszabott összesen 120.000 forint pénzbüntetés vonatkozásában rendelkezett az önkéntes teljesítés hiányában alkalmazandó jogkövetkezményekről, valamint kötelezte a vádlottat az eljárási illeték és a magánvádló jogi képviselőjét megillető ügyvédi munkadíj megfizetésére.
- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője jelentett be fellebbezést a büntetőjogi felelősség megállapítása miatt, elsődlegesen az eljárás megszüntetése, másodlagosan felmentés érdekében.
- [3] A másodfokon eljáró Zalaegerszegi Törvényszék a 2022. június 28-án kelt 1.Bf.52/2022/5. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette.
- [4] Ez ellen a magánvádló fellebbezett, jogorvoslati kérelmének – jogi képviselője útján benyújtott – írásbeli indokolása szerint az eljárás megszüntetése miatt, a vádlott büntetőjogi felelősségének a megállapítása és büntetés kiszabása végett. Ezzel összefüggésben a nyilvános ülésről készült jegyzőkönyvben és a felterjesztő lapon a magánvádló jogi képviselőjének a nyilatkozata is helyet kapott, olyképpen, mintha a jogorvoslati kérelmét önállóan, a saját jogán terjesztette volna elő. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 779. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság ügydöntő határozata ellen – a vádlói oldalról – csak a magánvádló jogosult fellebbezésre, ezért ezt a

nyilatkozatot a harmadfokú bíróság a magánvádló nevében és képviselőjében tett jogorvoslati kérelemnek tekintette (*BH 1979.358., BH 1992.303.*).

- [5] A nyilvános ülésen a magánvádló jogi képviselője az írásbeli beadványával egyező tartalommal szólalt fel, míg a vádlott védője a másodfokú bíróság határozatának a helybenhagyását indítványozta.
- [6] A Be. 615. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságéval ellentétes döntése esetén. A Be. 615. § (2) bekezdés b) pontjában írtak szerint ilyennek tekintendő az, ha a másodfokú bíróság az első fokon elítélt vádlottat felmentette vagy vele szemben az eljárást megszüntette. Ez utóbbi történt a jelen ügyben is, ezért a magánvádló által bejelentett és az ellentétes döntést sérelmező jogorvoslati kérelem joghatályos fellebbezésként megnyitotta a harmadfokú felülbírálat lehetőségét.
- [7] A harmadfokú bíróság – a Be. 618. § (1) bekezdés a) és b) pontjai alapján – a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését, tovább azon rendelkezését, illetve részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, valamint az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárást bírálta felül, tekintet nélkül arra, hogy ki, milyen okból fellebbezett. Ezen túlmenően – figyelemmel a Be. 618. § (2) bekezdésére – hivatalból döntött az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is.
- [8] Ennek során a harmadfokú bíróság megállapította, hogy az első-, illetve másodfokon eljáró bíróságok a perrendi előírásokat megtartották, így nem merült fel olyan – a Be. 608. § (1) bekezdésében, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében írt – hatályon kívül helyezéshez vezető eljárási szabálysértés, mely az ügy harmadfokú elbírálásának akadályát képezte volna.
- [9] A Be. 619. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan. Ilyen – a Be. 592. § (2) bekezdésében meghatározott – megalapozatlansági hibát vagy hiányosságot azonban a másodfokú bíróság által irányadónak tekintett tényállás tekintetében nem lehetett kimutatni: az hiánytalan és kellően felderített, illetve mentes az ügyiratok tartalmával ellentétes megállapításoktól, valamint a téves ténybeli következtetésektől.
- [10] Helyesen járt el a másodfokú bíróság, amikor az elsőfokú bíróság mulasztását pótolva a tényállásban rögzítette a bűncselekménnyről való tudomásszerzés, illetve a magánindítvány előterjesztésének időpontját. A magánvádas eljárásban ugyanis mindkettőnek kiemelt jelentősége van. Ezeknek az adatoknak a tényállásban történő szerepeltetése nélkül ugyanis nem vonható megalapozott jogkövetkeztetés a magánindítvány joghatályosságának kérdésében. Határozatának ezzel kapcsolatos része mindössze annyiban szorult helyesbítésre, hogy mindez jelen esetben nem a *tényállás* Be. 593. § (1) bekezdésének a) pontján alapuló *kiegészítésének*, hanem a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja szerinti *ellentétes tényállás* megállapításának minősül.
- [11] Az ítélkezési gyakorlat évtizedek óta egységes abban, hogy a tényállásban eszközölt változtatás – annak terjedelmére tekintet nélkül – ellentétes tényállás megállapításának minősül, ha az a büntetőjogi felelősség kérdésében ellentétes döntéshez – jelen esetben bűnösség megállapítása helyett eljárás megszüntetéséhez – vezet. Ez a bírói gyakorlat a Be. 593. §-ának új (5) bekezdéssel történő kiegészítése következtében (a 2022. évi LX. törvény 88. §-a folytán) a 2023. évi január hó 1. napjával kezdődő hatállyal a tételes jog részévé is vált.
- [12] A településnévli általános iskolában megtartott közmeghallgatáson elhangzottakról a magánvádló – saját előadása szerint – már másnap értesült, amikor a jelenlévő ismerősei,

illetve barátai tájékoztatták őt a történetekről. Ebből következően 2020. február 27-én került abba a helyzetbe, hogy az általa sérelmezett kijelentések és tényállítások miatt büntetőjogi felelősségre vonást kezdeményezzen, a feljelentését azonban csak 2020. május 19-én tette meg.

- [13] A Be. 378. § (3) bekezdése értelmében a magánindítványt attól a naptól számított egy hónapon belül kell előterjeszteni, amelyen a magánindítványra jogosult a *bűncselekményről* tudomást szerzett. E rendelkezés helyes értelmezése szerint a szóban forgó határidő nem az elkövető kilétéhez vagy a további részletek tisztázásához kötött, hanem ahhoz az időponthoz, amikor a magánindítványra jogosult értesül a bűncselekményről. Ezért nincs jelentősége annak, hogy a jelen ügyben a magánvádló a közmeghallgatáson vezetett jegyzőkönyv hivatalos elkészítésére és aláírására várt, mert ekkor már birtokában volt azoknak a tényeknek, melyek alapján a feljelentését megtehetné volna. Annak előterjesztésével azonban késedelmeskedett, olyannyira, hogy végül azt csak a tudomásszerzéstől számított mintegy két és fél hónap elteltével nyújtotta be az elsőfokú bírósághoz.
- [14] A magánindítvány tehát elkészült, így a Be. 567. § (1) bekezdés g) pontja alapján az eljárás megszüntetésének volt helye. Ezt a másodfokú bíróság helyesen ismerte fel, így törvényesen rendelkezett az elsőfokú bíróság ítéletének a Be. 607. § (1) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezéséről és az eljárás megszüntetéséről.
- [15] Következésképpen az ezt sérelmező fellebbezés nem volt megalapozott.
- [16] Mindezekre tekintettel a harmadfokú bíróság – a Be. 623. §-a alapján – a másodfokú bíróság végzését helybenhagyta.

P é c s, 2023. január 30.

Dr. Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr. Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Eördögh Dávid s.k. bíró

A Zalaegerszegi Törvényszék 1.Bf.52/2022/5. számú végzése a Pécsi Ítéltábla Bhar.II.52/2022/10. számú végzése folytán a 2023. évi január hó 30. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Krémer László s.k.
a tanács elnöke